

Одеська обласна організація

**Інформаційний
бюлетень**

№ 3

січень 2020 р.

Військовий збір у 2020 році

Військовий збір - 2020

Військовий збір в Україні запровадили як тимчасовий податок. За Податковим кодексом України він діє до закінчення реформування Збройних сил України.

Військовий збір, платники та об'єкт оподаткування

Військовий збір – це податок, який було введено на фінансування потреб Збройних сил України, СБУ під час проведення АТО/ООС у зв'язку з російською агресією на території України (військовий збір далі – ВЗ). Діє він на основі внесених змін до нового п. 161 підрозд. 10 розд. XX “Перехідні положення” ПКУ.

При нарахуванні військовий збір практично нерозривно пов'язаний з ПДФО, однак, є й певні винятки щодо постійного зв'язку цього тандему: ПДФО + ВЗ.

Ставка військового збору також стандартна завжди – 1,5%.

Хто сплачує військовий збір

Платниками цього податку є (п. 162.1 ПКУ):

- фізособи-резиденти при отриманні доходу з джерел їх походження в Україні, а також з іноземних доходів;
- фізособи-нерезиденти при отриманні доходів з джерел їх походження в Україні; податкові агенти фізосіб, що сплачують ВЗ як за них (за аналогією з ПДФО).

Об'єкт оподаткування військовим збором (по резидентах):

- загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід;
- доходи з джерелом походження в Україні, які обкладаються ПДФО під час їх нарахування, виплати, нарахування;
- іноземні доходи.

Для нерезидентів – ті ж самі об'єкти, крім їх іноземних доходів.

Під доходи, з яких сплачуються військовий збір у 2020 р., потрапляють:

- зарплата – як основна, так і додаткова, інші заохочувальні виплати та компенсаційні виплати, одним словом, весь фонд оплати праці;
- лікарняні – як оплата перших 5 днів непрацездатності, так і сплата лікарняних за рахунок ФСС. Військовий збір на лікарняні нараховується за тим же принципом, що й з зарплати (лікарняні за ПКУ прирівняні до зарплати як для цілей оподаткування ПДФО, так і ВЗ);
- доходи за цивільно-правовими договорами (військовий збір за ЦПД);
- доходи від продажу майна і немайнових прав, зокрема дохід від продажу рухомого і нерухомого майна за правилами ст. 172 і 173 ПКУ.

Військовий збір від продажу нерухомого майна справляється за правилом: якщо сплачується ПДФО, то сплачується й ВЗ, оскільки є ситуації, коли військовий збір при купівлі-продажу нерухомості не сплачується, бо операція потрапляє під нульову ставку ПДФО. Це ж саме стосується рухомого майна, наприклад, продажу автомобілів;

- авторські винагороди;
- доходи за надання права користування нематеріальними активами;
- вихідна допомога при звільненні.

Хоча вона й не є частиною фонду оплати праці, але про її включення до загальномісячного оподаткованого доходу для оподаткування ПДФО вказували у своєму листі податківці (лист ДПАУ від 09.03.2011 р. № 4628/6/17-0715). Отже, вона потрапляє й під ВЗ;

- доходи від здавання майна в оренду/лізинг.

Мова звичайно йде про ті платежі, які сплачуються фізособам, які не мають статусу підприємця. Військовий збір ФОП на загальній системі сплачують самостійно;

- нецільова благодійна допомога (матеріальна допомога на вирішення соціально-побутових питань), що оподатковується (у 2020 р. це сума, що за рік сукупно не перевищує 2940 грн сукупно);
- сума коштів, яка була видана на відрядження та була витрачена надміру. Оподатковується ПДФО та ВЗ. І це ще не все.

Це лише ті доходи, які потрапляють до загального оподаткованого доходу фізособи.

Увага: Військовий збір застосовується щодо доходів, які оподатковуються ПДФО

Виплати для розрахунку середнього заробітку

Інші доходи, які потрапляють під сплату військового збору

Оподатковуються ще такі специфічні доходи фізичних осіб:

- військовий збір при виплаті дивідендів стягується завжди, якщо виплата відбувається фізособі. Це через те, з них сплачується ПДФО;
- військовий збір з пенсії – також. Є оподаткування ПДФО, є й оподаткування ВЗ;
- військовий збір з осіб з інвалідністю – винятків немає. Виплати особам з інвалідністю оподатковуються ПДФО, а ВЗ – це його доповнення;
- військовий збір на додаткове благо: подарунки, певні неутримані з працівника суми - все це об'єкт для сплати ВЗ, якщо є сплата ПДФО;
- військовий збір зі спадщини – так, якщо є оподаткування ПДФО;
- виплати мобілізованим – військовий збір також є, якщо ці виплати здійснюються на підприємстві на основі середньої зарплати протягом мобілізації працівника.

Коли військовий збір не сплачується

Військовий збір не сплачується з таких виплат:

- допомога по вагітності й пологах (військовий збір з вагітності та пологів не утримується, військовий збір з декретних 2020). Декретні не обкладаються й ПДФО - пп. 165.1.1 ПКУ, (розрахунок декретних 2019 приклад);
- житлові субсидії;
- кошти, які були отримані на відрядження або під звіт та вчасно відзвітовані;
- аліменти (як добровільні, так і примусові). Військовий збір з аліментів не справляється, як і ПДФО;
- не підлягає оподаткуванню продаж нерухомості, якщо (п. 172.1 ПКУ) в звітний період здійснена лише одна операція відчуження майна і дане майно належало власнику більше 3-х років або було отримано як спадщина. ПДФО також у такому разі не сплачується;
- продаж (обмін) протягом звітного року одного з об'єктів рухомого майна у вигляді легкового автомобіля та/або мотоцикла, та/або мопеда. ПДФО також не сплачується. При продажу 2-х – уже оподатковується (ПДФО + ВЗ);
- поворотної фінансової допомоги;
- дарунки, якщо вони не перевищують 25% мінімальної зарплати на 01.01 звітного року (у 2020 році – це 1180,75 грн). Якщо ж є перевищення, то ВЗ (та ПДФО) стягується лише з суми перевищення;
- спадщина та подарунки, які отримані від осіб першого та другого ступеня споріднення, оскільки по них застосовується нульова ставка ПДФО;
- не справляється військовий збір на грошове забезпечення військовослужбовців, працівників правоохоронних органів та працівників ЗСУ, СБУ, Національної гвардії, МВС тощо, якщо вони задіяні у проведенні АТО/ООС. Їх статус підтверджується на основі витягів з наказів генерального штабу ЗСУ та наказів Командувача об'єднаних сил, командирів оперативно-тактичних угруповань. Дане роз'яснення затверджено постановою КМУ від 22.08.2018 р. № 650 та діє з 28.08.2018 р. Після звільнення або припинення безпосередньої участі в АТО дана пільга втрачається. Підтвердження статусу таких осіб регулюється постановою Кабміну від 30.12.2015 № 1161.

Таким чином, військовий збір іде в парі з ПДФО, але має дещо іншу базу нарахування.

Військовий збір база нарахування

Базою оподаткування військовим збором є сам дохід. При цьому його не треба зменшувати на суму ПДФО чи податкової соціальної пільги. Ставка військового збору також стандартна завжди – 1,5%.

$VЗ = \text{Зарплата (інші доходи)} \times 0,015$

Для фізичних осіб-підприємців на загальній системі:

$VЗ = \text{Чистий оподатковуваний дохід} \times 0,015$

Виходить, що при застосування податкової соціальної пільги військовий збір та ПДФО мають різні бази оподаткування: ПДФО застосовується до доходу зменшеного на пільгу, а військовий збір до повної суми доходу.

Також військовий збір має ще й інші відмінності від ПДФО при справлянні:

- щодо ПДФО здійснюється перерахунок у кінці року. Військовий збір такого перерахунку не має, оскільки на нього не поширюється й податкова соціальна пільга, що є основною причиною такого перерахунку;
- не використовується натуральний коефіцієнт (нижче – детальніше).

Увага: 1,5% – ставка військового збору. Нарахування військового збору не передбачає використання податкової соціальної пільги й перерахунку в кінці року

Звіт 1 ДФ військовий збір

Військовий збір розглядається як доповнення до ПДФО та має єдину з ним звітність – усім відому форму 1ДФ. Він наводиться у розділі II “Оподаткування процентів, вигащів (призів) у лотерею та військовий збір”. Його заповнюють усі, хто складає форму № 1ДФ. Тут зазначається:

- загальна сума нарахованого доходу, з якого утримується ВЗ;
- загальна сума виплаченого доходу;
- загальна сума утриманого ВЗ (нарахованого та сплаченого).

Відомості про фізособу у даному розділі щодо військового збору не вказуються, тобто з військового збору немає персоніфікованого обліку.

Терміни сплати військового збору

Сплата військового збору відбувається за тими ж правилами, що й ПДФО. Нагадаємо їх:

- якщо виплата зарплати (доходу) податковим агентом відбувається на банківський рахунок – сплата відбувається одночасно з отриманням грошей у банку;
- якщо виплата відбувається готівкою з каси – військовий збір сплачується протягом 3-х банківських днів з дня, який настає за днем виплати;
- якщо дохід було нараховано, але не виплачено, то треба протягом 30 кал. днів, які настають за останнім днем місяця, в якому це сталося, сплатити податок (протягом 20 кал. Днів, при цьому треба подати декларацію 1ДФ).

Якщо граничний строк сплати військового збору потрапив на вихідний або святковий день, то він не переноситься. Це слід враховувати й сплачувати військовий збір та ПДФО перед святковими й вихідними днями.

Військовий збір: штрафи

Щодо штрафів і військового збору, то вони аналогічні тим, які застосовуються щодо ПДФО. Нагадуємо основні з них:

- неподання або порушення в формі 1ДФ – штраф 510 грн (повторно протягом року – 1020 грн);
 - несплата узгодженої суми зобов'язання з військового збору - штраф 10% при затримці до 30 кал. днів та штраф 20% при більшій затримці;
 - несплата військового збору податковим агентом – штраф 25%.
- При повторному порушенні протягом 1095 днів і більше – 50% (якщо втретє – 75%).

Також нараховується пеня:

- 120% ставки НБУ, якщо порушення виявила ДФС з першого дня прострочення сплати збору;
- 100% ставки НБУ, якщо порушення виявив сам платник податку (податковий агент). Тоді пеня нараховується, починаючи з 91-го дня після граничного строку сплати збору.

Підготувала

Подгорець В.В., завідувач відділу соціально-економічного захисту
працівників
0676544235